

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

ROK SZKOLNY 2018/2019



- 2018 -

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Diagnoza potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej	5
3. Cele wychowawcze	5
4. Cele profilaktyczne	6
5. Zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły	8
6. Formy realizacji zadań oraz harmonogram na bieżący rok szkolny	10

Podstawa prawna:

- ◆ *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.);*
- ◆ *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249);*
- ◆ *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 06.09 2017 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1793);*
- ◆ *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 06.09.2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz.U. z 2017 r., poz.1763);*
- ◆ *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 09.08.2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 r., poz. 1591);*
- ◆ *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09.08.2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2017, poz. 1578);*
- ◆ *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 07.09.2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. 2017, poz. 1743).*

1. Wstęp

Samorządowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Tarnowie Podgórny kształci dzieci uzdolnione muzycznie, przygotowując je do świadomego uczestnictwa w życiu kulturalnym i artystycznym oraz do dalszego kształcenia kierunkowego w zakresie nauki gry na instrumencie i szeroko pojętej edukacji muzycznej.

Spośród wielu zadań szkoły artystycznej, wyróżnić można te, które w szczególny sposób kształtują i wspierają proces wychowawczy dziecka, aktywizując różne sfery jego życia na wczesnym etapie edukacyjnym. Przede wszystkim, muzyka staje się w placówce artystycznej twórczym narzędziem kształtowania indywidualności każdego dziecka oraz nauki odpowiedzialności, wytrwałości, systematyczności, kreatywnego myślenia i opartego na nim działania.

Kontekst środowiskowy funkcjonowania Samorządowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Tarnowie Podgórny sprzyja ambitnym planom i wysoko postawionym standardom dotyczącym jakości pracy, a wymierne efekty nauczania w postaci licznych osiągnięć konkursowych uczniów rokrocznie motywują do doskonalenia zarówno w zakresie umiejętności dydaktycznych, jak i struktury organizacyjnej.

Przedstawiony w niniejszym dokumencie program wychowawczo-profilaktyczny niesie ze sobą przesłanie o holistycznym spojrzeniu na ucznia w kontekście jego życia rodzinnego, funkcjonowania szkolnego i społecznego oraz licznych zadań, którym musi sprostować wobec konieczności łączenia obowiązków w szkole ogólnokształcącej ze szkołą muzyczną. Nierozstrzygniętą wciąż i otwartą dla dyskusji kwestią pozostaje sposób motywowania ucznia, jego rodziców i nauczycieli, aby pomimo licznych obciążeń związanych z kształceniem, pozostawali oni w nastawieniu radości gry, pasji i wytrwałości w pracy, a także potrzeby samodoskonalenia i systematycznego rozwoju. Stąd przedstawione poniżej cele zawierają elementy mające na celu lepsze poznanie ewentualnych trudności wychowawczych i potrzebną pomoc. Zagadnienia te, objęte ewaluacją w bieżącym

roku szkolnym, staną się podstawą do opracowywania stosownych zadań szkoły w latach kolejnych.

Program wychowawczo-profilaktyczny Samorządowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Tarnowie Podgórny tworzony w oparciu o odpowiednie, przytoczone powyżej, akty prawne oraz zarysowaną koncepcję szkoły zakłada, że:

- a) Rodzice (prawni opiekunowie) są pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami swoich dzieci.
- b) Szkoła wspiera rodziców gwarantując prawo do wychowania w duchu pokoju, wolności i równości z poszanowaniem godności człowieka.
- c) Nauczyciel jest nie tylko dydaktykiem, ale również doradcą, autorytetem, przewodnikiem wspierającym ucznia w jego wszechstronnym rozwoju. Obszarem pracy nauczyciela jest kształcenie, wychowanie i opieka.

Za realizację programu wychowawczo - profilaktycznego odpowiedzialni są nauczyciele w obrębie powierzonych sobie zadań i obowiązków z zakresu planu pracy szkoły oraz w ramach wszystkich prowadzonych przez siebie zajęć.

2. Diagnoza potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej.

Na podstawie obserwacji głównych obszarów działalności szkolnej, wyróżnić można następujące grupy zagadnień, których dokładna diagnostyka i analiza pozwoli na lepszą realizację celów wychowawczych i profilaktycznych w przyszłym roku szkolnym:

- a) stres, będący wynikiem obciążenia licznymi obowiązkami szkolnymi oraz koniecznością łączenia zajęć w szkole ogólnokształcącej i szkole muzycznej;
- b) przeciążenia ruchowe powstałe na skutek wielogodzinnej pracy przy instrumencie i zmniejszoną ilością ruchu;
- c) ocena ryzyka związanego z używaniem środków i substancji psychoaktywnych;
- d) postawy moralne wśród uczniów w związku z udziałem w licznych konkursach i innych wydarzeniach artystycznych (ocena ryzyka rywalizacji, poziomu empatii i kooperacji).

3. Cele wychowawcze

Naczelnym celem wychowania szkolnego jest wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży ((art. 1 pkt 3 Ustawy *Prawo oświatowe*).

Uwzględniając powyższe cele ogólne, a także chcąc wykorzystać w pełni wychowawczy potencjał szkoły artystycznej, wyróżnia się następujące cele wychowawcze:

- a) przygotowanie ucznia do wykonywania zadań w życiu zawodowym i publicznym;
- b) wykształcenie szacunku dla rzetelnej pracy i zdobywania wiedzy;
- c) kształtowanie potrzeby dalszego uczenia się, doskonalenia i rozwoju;

- d) wskazanie dziecku różnych, społecznie akceptowanych sposobów postępowania, dochodzenia do wiedzy, zdobywania umiejętności;
- e) dbanie o rozwój sfery życia duchowego i emocjonalnego;
- f) wspieranie w dokonywaniu właściwych wyborów moralnych i hierarchizacji wartości;
- g) kształtowanie w uczniu potrzeby stawiania sobie celów i możliwości ich osiągnięcia;
- h) kształtowanie wysokiej kultury osobistej, przekazywanie dziedzictwa kulturowego i budowanie postaw patriotycznych;
- i) wychowywanie przez muzykę, rozwijanie samodzielności, kreatywności i wrażliwości;
- j) kształtowanie odpowiedzialności za słowo;
- k) uczenie szacunku dla dobra wspólnego i własności prywatnej, przestrzeganie wspólnie ustalonych norm zachowania;

4. Cele profilaktyczne

Program profilaktyki stanowi uzupełnienie programu wychowawczego szkoły, zaś jego nadrzędnym celem jest zapobieganie i przeciwdziałanie realnym problemom występującym w środowisku szkolnym i rodzinnym uczniów. Profilaktyka opiera się na działaniach budujących odporność na potencjalne zagrożenia poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom. Program zawiera działania profilaktyczne zgodnie z potrzebami uczniów i wspiera ich oraz ich środowisko rodzinne w rozwoju społecznym, emocjonalnym, estetycznym i moralnym. Odpowiedzialnymi za realizację programu profilaktycznego są wychowawcy, nauczyciele oraz rodzice.

Mając na względzie powyższe cele ogólne profilaktyki, wyróżnia się następujące cele szczegółowe, do realizacji w bieżącym roku szkolnym:

- a) zwiększenie bezpieczeństwa uczniów w szkole;

- b) przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocy;
- c) rozwijanie umiejętności współżycia społecznego;
- d) kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- e) rozpoznawanie niepożądanych zjawisk na terenie szkoły;
- f) podejmowanie działań na rzecz profilaktyki uzależnień;
- g) rozwijanie wrażliwości społecznej i kompetencji moralnych - kształtowanie postaw otwartości i tolerancji, współpracy i empatii;
- h) wzmacnianie kompetencji komunikacyjnych – porozumiewania się, asertywności, radzenia sobie z trudnościami, stresem, lękiem i niepokojem;
- i) dbałość o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz kształtowanie umiejętności radzenia sobie z kryzysem;
- j) kreowanie wspierającego środowiska szkolnego wobec zróżnicowanych potrzeb i aspiracji artystycznych dzieci oraz ich rodziców;
- k) kształtowanie troski o środowisko naturalne na terenie szkoły i poza nią;
- l) kształtowanie potrzeby integracji ze środowiskiem lokalnym.

5. Zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły

W oparciu o wymienione powyżej cele wychowawcze oraz cele profilaktyczne, wyróżnia się następujące zadania szkoły, odpowiadające czterem sferom rozwoju ucznia: fizycznej, intelektualnej, społecznej i emocjonalno-duchowej.

1) Sfera fizyczna

- kształtowanie postaw prozdrowotnych;
- dbałość o prawidłową postawę podczas gry na instrumencie;
- kształtowanie prawidłowej postawy na lekcjach rytmiki, korekta wad postawy podczas ćwiczeń ruchowych;
- uwrażliwienie uczniów na krzyk i hałas jako na elementy szkodliwe dla zdrowia;
- wdrażanie do utrzymania czystości osobistej i otoczenia, w którym uczeń przebywa;

2) Sfera intelektualna

- pomoc w odkrywaniu i rozwijaniu własnych predyspozycji, możliwości oraz talentów;
- wspieranie twórczych postaw uczniów, zachęcanie do własnych poszukiwań artystycznych;
- stymulowanie aktywności poprzez prezentację osiągnięć uczniów;
- stwarzanie warunków motywujących do nauki, stosowanie aktywnych metod pracy na lekcjach wszystkich przedmiotów;
- organizowanie koncertów, konkursów i przeglądów;
- pomoc w pokonywaniu trudności wynikających z łączenia edukacji ogólnej z muzyczną;
- przygotowanie do samodzielnej i systematycznej pracy, kształtowanie umiejętności samooceny;

3) Sfera społeczna

- przekazywanie pozytywnych wzorców postępowania społecznego na zajęciach indywidualnych oraz zbiorowych;
- integracja społeczności szkolnej;
- tworzenie warunków do nawiązywania kontaktów z uczniami innych klas i szkół;
- kształtowanie empatii w oparciu o pomoc koleżeńską, życzliwość i szacunek;
- udział uczniów w życiu kulturalnym szkoły i środowiska;
- uczestnictwo w życiu muzycznym i kulturalnym zarówno w roli wykonawcy, jak i odbiorcy; udział w imprezach lokalnych i regionalnych;
- reagowanie i przeciwdziałanie wszystkim formom nieuczciwości, agresji i wandalizmu;
- współdziałanie z rodzicami, integrowanie ich i angażowanie w działalność szkoły.
- wychowywanie w duchu poszanowania dla symboli narodowych i religijnych;
- kształtowanie postaw prospołecznych poprzez tworzenie i działalność Samorządu Uczniowskiego.

4) Sfera emocjonalno-duchowa

- kształtowanie poczucia estetyki i wrażliwości na piękno;
- poznawanie muzyki jako jednej z dziedzin życia duchowego;
- pomoc w określaniu i nazywaniu uczuć, stanów psychicznych i emocji;
- udzielanie pomocy uczniom w eliminowaniu niepowodzeń szkolnych;
- kształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, w tym wywołujących stres, powodujących treść, itp.;
- opieka nad uczniami wymagającymi indywidualizacji metod pracy;
- reagowanie na problemy rodzinne oraz zagrożenie patologiami społecznymi; rozpoznanie sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia;
- kształtowanie postaw szacunku i tolerancji zarówno dla własnych, jak i cudzych symboli religijnych, narodowych i kulturowych;
- wychowanie w duchu lepszego poznania i szacunku wobec wartości i symboli narodowych.

6. Formy realizacji zadań oraz harmonogram na bieżący rok szkolny.

Formy realizacji celów wychowawczych w roku szkolnym 2018/2019	Treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów	Treści i działania profilaktyczne skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców
Indywidualne zajęcia z nauczycielem instrumentu	- przekazywanie pozytywnych wzorców postępowania; - stwarzanie warunków motywujących do nauki, poszukiwań artystycznych i rozwoju	- opieka nad uczniami wymagającymi indywidualizacji metod pracy, dostosowanie do potrzeb ucznia, diagnoza problemów rodzinnych i wychowawczych; - współpraca nauczyciela z rodzicami (opiekunami) - rozpoznanie ewentualnych zagrożeń w środowisku; szkolnym i rodzinnym ucznia - dbałość o prawidłową postawę podczas gry na instrumencie
Pomoc w pokonywaniu trudności wynikających z łączenia edukacji ogólnej z muzyczną;	- udzielanie pomocy uczniom w eliminowaniu niepowodzeń szkolnych	- rozpoznawanie trudności, wybór rodzaju pomocy; - rozpoznanie sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia; - opieka nad uczniami wymagającymi indywidualizacji metod pracy
Comiesięczne koncerty szkolne	- stymulowanie aktywności przez prezentację osiągnięć uczniów; - integracja środowiska szkolnego; - kształtowanie umiejętności samooceny	- kreowanie wspierającego środowiska szkolnego wobec zróżnicowanych potrzeb i aspiracji artystycznych dzieci oraz ich rodziców
Audycje klasowe	- stymulowanie aktywności przez prezentację osiągnięć uczniów; - integracja klasy	- rozpoznanie sytuacji trudnych, wywołujących stres, treść, napięcie psychiczne; - obserwacja umiejętności scenicznych i radzenia sobie z trudnościami; - reagowanie na problemy rodzinne

Koncert absolwentów (byłych uczniów szkoły)	- tworzenie warunków do nawiązywania kontaktów z uczniami innych klas i szkół; - kształtowanie postaw koleżeńskich; - motywowanie do nauki i rozwoju	- przeciwdziałanie postawom rezygnacji, obciążenia, zaniku ambicji i chęci do działania i nauki
Koncert uczniów klas IV c.4 i VI c.6 w Pałacu Działyńskich	- prezentacja osiągnięć uczniów; - uczestnictwo w życiu muzycznym i kulturalnym; - praktyka sceniczna, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z sytuacjami wywołującymi stres	-współdziałanie z rodzinami uczniów, integrowanie ich i angażowanie w działalność szkoły oraz rozwój uczniów
Warsztaty i konsultacje metodyczne organizowane w ciągu roku szkolnego	- umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wywołujących stres; - nawiązywanie kontaktów z uczniami innych klas i szkół; - stwarzanie warunków motywujących do nauki	- diagnoza problemów - wzmacnianie kompetencji komunikacyjnych; - przeciwdziałanie wszelkim formom nieuczciwości, agresji, wandalizmu
Wybory do Samorządu Uczniowskiego, działalność samorządu	- kształtowanie postaw prospołecznych; - kształtowanie empatii w oparciu o pomoc koleżeńską, życzliwość i szacunek;	- rozwijanie umiejętności współżycia społecznego, kompetencji moralnych; - wzmacnianie kompetencji komunikacyjnych
"Podchody pianistyczne"- zabawa terenowa połączona z quizem wiedzy	- kształtowanie postaw prozdrowotnych, dbałość o aktywność fizyczną i zdrowie; - integracja społeczności szkolnej, klasowej	- kształtowanie troski o środowisko naturalne na terenie szkoły i poza nią

Koncert pedagogów	- uczestnictwo w życiu muzycznym i kulturalnym zarówno w roli wykonawcy, jak i odbiorcy - kształtowanie wrażliwości muzycznej i wrażliwości na piękno - współpraca uczniów, rodziców i nauczycieli - przekazywanie pozytywnych wzorców - stwarzanie warunków motywujących do nauki	- kształtowanie postaw prospołecznych, koleżeńskich, kompetencji organizacyjnych (pomoc uczniów przy organizacji wydarzenia - „odwrócenie ról”, mające również cel wychowawczy)
Oprawa muzyczna mszy św. przez uczniów	- poznawanie muzyki jako jednej z dziedzin życia duchowego; - poszanowanie symboli religijnych; - integracja społeczności szkolnej, współpraca uczniów, rodziców i nauczycieli	- wzmacnianie kompetencji komunikacyjnych; - rozwijanie wrażliwości społecznej; - rozwój emocjonalny i duchowy
Koncert uczniów klas I-szych	- stwarzanie warunków motywujących do nauki; - prezentacja osiągnięć uczniów; - integracja klas i społeczności szkolnej	- rozpoznanie ewentualnych problemów z radzeniem sobie w sytuacjach trudnych, ze stresem, treścią na wczesnym etapie edukacji
Drzwi otwarte	- integracja społeczności szkolnej, integracja ze środowiskiem lokalnym	- rozwijanie wrażliwości społecznej
Pożegnanie absolwentów szkoły	- przekazywanie wzorców postępowania; - stwarzanie warunków motywujących do nauki; - kształtowanie postaw prospołecznych	- rozwijanie wrażliwości społecznej
Koncert na zakończenie roku szkolnego połączony z imprezą z okazji Dnia Dziecka	- integracja społeczności szkolnej;	

	- uczestnictwo w życiu muzycznym i kulturalnym zarówno w roli wykonawcy, jak i odbiorcy	-współdziałanie z rodzicami, integrowanie ich i angażowanie w działalność szkoły
Koncert dla osób niepełnosprawnych organizowany przez TARSON	- uwrażliwienie na potrzeby innych, podkreślenie społecznej roli muzyki; - przekazywanie pozytywnych wzorców postępowania; - kształtowanie empatii	
Koncerty uczniów przygotowujących się do udziału w przesłuchaniach CEA	- kształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wywołujących stres i obciążenie psychiczne i fizyczne; - stwarzanie warunków sprzyjających nauce	
Udział uczniów w przesłuchaniach CEA	- sprawdzenie swojej wiedzy i umiejętności przez uczniów; - wskazówki merytoryczne dla nauczycieli i konfrontacja środowisk szkolnych z całego kraju	
Regionalne Przesłuchania CEA Uczniów Klas Fortepianu szkół muzycznych I st.	- nawiązywanie kontaktu z uczniami innych szkół i klasowej; - prezentacja osiągnięć uczniów	- współpraca nauczycieli w zakresie organizacji wydarzenia, reagowanie na sytuacje trudne i problemowe
Wigilia szkolna połączona z koncertem kolędowym	- integracja środowiska szkolnego; - kształtowanie postaw szacunku i tolerancji zarówno dla własnych, jak i cudzych symboli religijnych, narodowych i kulturowych	- współdziałanie z rodzicami, integrowanie ich i angażowanie w działalność szkoły
Koncert zespołów w Kapitulatu Farnym ze zwiedzaniem organów	- stymulowanie aktywności koncertowej; -uczestnictwo w życiu kulturalnym regionu; - rozwój intelektualny i muzyczny	- współdziałanie z rodzicami; - kształtowanie postaw prospołecznych, kompetencji organizacyjnych, działania w grupie, rozwoju artystycznego